

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VII. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1910. október 13.

233 szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 5 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A kivándorlás ellenszere.

Ebben a szép magyar birodalomban, ahol aranykalász tengert lenget a szél, tüzes, világ-hírű borokat ad a szőlő és ásványkincsekben gazdagok a hegyek, megnehezült az élet. A „Kánaán földjének“ tápláló dus forrásai, mint-ha megapadtak volna. Pedig bő termést ad ma is a gabona, nem száradtak el a szőlőtőkék és egyre-másra ontják kincseiket a bányák.

És — mégis! Megsápadt, elégedetlen, éhséget átszenvedett emberek északon és délen, keleten és nyugaton, hozzáfognak, hogy utibatyut készítsenek maguknak. Sokszor nehéz, keserves sóhajok közben, az otthontól, a szülőföldtől való megválás gondolatának fájdalmas szomorúságával. De mégis készülődnek a hosszú, életveszélyekkel teljes utra, az idegen, rideg, szeretetlen új haza felé. Csendes, hangtalan falusi estéken, sápadt holdfénykor, vagy sűrű, átláthatlan, fekete sötétségben, emberi alakok mozdulnak meg itt is — ott is, hogy csoportba verődve beszéljék meg az ügyet. Így, az elégzt munká után, fáradtan, kimerülve, elízhetetlen gondok súlyától nyomva, könnyebben megy a nehéz elhatározás, amelynek nyomán a képzelet csodálatosan színes, sokat ígérő virágai fakadnak. A könnyű megélhetés, a gazdagon fizetett munka, az egyetlen felhevített szorgalom, új remények magasra lobbanó lángjait szítja fel.

És az elkészített batyuk felkerülnek a vállakra. Az otthonmaradottak omló, keserves könyeitől gyöpözött utján hosszú, meg-megszakított, végnélküli sorokban indulnak meg a kivándorlók. Erős, munkabíró, dolgozni és pénzt szerezni vágyó férfiak, fájó szívű, szomorú asszonyok. Elmarad lassan az otthon képe, beolvad a távol kódébe, mint a gyermekkorunkban megcsendült, de soha el nem felejtett mesék hangja.

Lassanként üressé, pusztává lesz a kincsrejtő bányák vidéke, megritkul az alföld, a dombvidék népessége. Egész falvak maradnak üresen, gazdátlanokká lett házak, akár a sírkövek állanak sorban, szomorú elhagyatottságban. Az a gazdag, dusan termő föld, mely egy évezreden át annyi gondossággal látott el bennünket, amelyhez a honszeretet dicsőséggel teljes szálai kötnek, lassankint elveszti a röghöz való kötés ellenállhatatlannak mondott erejét.

Ha azt a statisztiztikát nézzük, mely a tömeges, valósággal hihetetlen arányú kivándorlásról számol be, önkéntelenül felmerül lelkünkben a kérdés: nem lehetne-e elejét venni ennek a nemzeti erőnkét aláásó szomorú jelenségnek? Miben keressük az indító okot, mely a nagy elhatározásokat olyan következetességgel érleli meg? Hiszen hála Istennek, földünk ma is az, ami volt régen: acélos buzát onta-

nak arany kalászaik, boraink hírét semmi sem csökkentette, nem kell idegenbe mennünk, hogy ásványi szükségleteinket kielégíthessük.

És mégis! Azok a végeszakadatlan, batyus, idegenbe indult embersorok, amelyeket előrelátható veszélyek vissza nem tudnak tartani! Azok a nagy nyomoruságok, a munka által ki nem elégíthető legelemibb követelmények! Ezek kiáltanak néma és mégis nagyhangú vádoló szavakat! Ezek tárják elénk azokat a sebeket, amelyeknek orvosa még nem akadt Magyarországon.

Nem igaz, a földünk nem lett mostohává; régebben éppen úgy váltakozott a jó és gyöngébb termés, akárcsak ma. Nem itt van a hiba, hanem abban, hogy amit ez a becsületes, jó, hűséges föld nekünk ad, a nyersterményeinket magunk feldolgozni nem tudjuk, nincsenek megfelelő gyáraink, képzett embereink, nincs olyan állami vezetőségünk, amely nemzeti boldogulásunk, a nép igaz javán munkálkodva, nem csupán szavakkal, hanem erélyes intézkedésekkel tiltakozna az ellen, hogy idegenek huzzák le rólunk a bőrt, úgy hogy a magunk termésének csak az alját, a salakját válthassuk vissza drága pénzen. Hogy az a sok millió, ami így idegenbe vándorol, itthon maradna, hogy tisztességesen fizetett munkát adhassunk a népnek, hogy ne adjuk a zsirt másnak és ne rágjuk magunk csupán a husnélküli, száraz csontot. Ha nincsenek hozzáértő embereink, hát nevelni, tanítani kell őket.

Amit a német, francia, angol el tud sajátítani, megtanulja azt a magyar ember is. Csak alkalmat kell rá adni. Ha eleinte gyengébben menne is, ha világrekordra hiába pályáznánk, az idő meghozná a sikert. Nagy igazság van abban a közmondásban, hogy lépcső nélkül nem lehet emeletre menni. Hanem legyen zárva onnan minden idegen! Magyar földön született, magyar földön élő munkásokat alkalmazzanak csupán!

Magunk előtt látjuk ezt az új, közgazdaságilag biztos alapon nyugvó Magyarországot. Szerte az országban hatalmas gyárkémények füstölnek. Hangyaszorgalom, megelégedett, jólélő nép sűrű-forog körülötte. Akit a föld nem tud foglalkoztatni, gyárakban keres szépen tisztességesen. A nyomor, a nélkülözés sápasztó rémei elülnek és egymásután oldódnak le az utrakészített batyuk. Omló, keserves könyekkel gyöpözött uton nem indul egy magyar se világgá. Nem indul, mert a rideg, érzéketlen idegen haza nem vonzza többé. Megterem szorgalmának gyümölcse itthon is — és az új életre ébredt, lélekemelő, magasztos és szent hazaszeretet fellobogó fáklyája bevilágít a szívébe.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt telefon vagy levelezőlap útján sziveskedjenek nekünk bejelenteni.

UJDONSÁGOK.

— A kormányzó-helyettes Fiumében. Wickenburg István gróf kamarás, kormányzó-helyettes, aki tegnap hivatalos ügyek elintézése miatt Budapesten volt, ma délelőtt visszatért Fiuméba s átvette a kormányzóság ügyeinek a vezetését.

— A rappresentanza és az állandó bizottság ülése. A városi képviselőtestület ezen a héten nem tart ülést. Az állandó bizottság ellenben holnapután, pénteken délelőtt Corossac első alpolgármester elnöklésével fog ülésezni.

— Az új abbaziai szálló-részvénytársaság. A Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság és a Fiumei Kereskedelmi Bank R. T. iniciatívájára és tőkerészesedésével létrejött „Österreichische Aktiengesellschaft der Hotels und Kuranstalten Abbazia“ tegnap tartotta meg Bécsben, a cs. kir. szab. Délivasut-Társaság helyiségeiben dr. Vetter von der Lilie Móríc gróf v. b. t. t. elnökle alatt alakuló közgyűlését. A társaság elhatározta a Délivasut-Társaság Abbáziában lévő összes szállodáinak, fürdőinek, parkjainak és telkeinek, valamint Quitta Konrád összes fekvőségeinek megvételét. A részvényitőke 8 millió koronában állapított meg. Együttal 8 millió korona n. é. 65 év alatt visszafizetendő 4 és fél százalékos jelzálogkölcsonkötvény kibocsátása határozottat el, melyek egy a K. K. priv. Bank und Wechselstuben Actien-Gesellschaft „Mercur“ bécsi, a K. K. priv. Allgemeine Verkehrs-bank, bécsi- és a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság, budapesti intézet által alakított pénzcsoport által fix áron vétetnek át. A társaság igazgatóságába a következők választottak: dr. Vetter von der Lilie Móríc gróf, v. b. t. t. (elnök), Eger Sándor lovag a cs. kir. szab. Délivasut elnöke, malomszegi Elek Pál, m. kir. udvari tanácsos, a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság vezérigazgatója (alelnökök), Bing J. kormánytanácsos, Blum Bruno, Broch Fülöp, Chavanne Miksa, Diener Gyula, dr. Fall Gusztáv csász. tanácsos, Glaser Alfons udv. tanácsos, Hardegg János gróf, Korniss Károly gróf, dr. Paupera Ferenc, dr. Sachs Henrik, Tibor Róbert és bajmoki Vajda Imre. A felügyelő bizottság a következő tagokból áll: bárdányi lovag Brám Miksa min. tanácsos, (elnök), Gálos Kálmán, Lutonsky János, Mándy Sámuel, Marmorstein A., dr. Randich János, Székely József, Ullrich Bezső és a következő póttagokból áll: báró Gerliczy Ferenc, Kálmán Henrik és Kahn M. Az ezután megtartott igazgatósági gyűlésen elhatározottat egy helyi organizációnak létesítése abbaziai székhellyel, a melyben a helyi hatóságok és érdekeltségek lesznek képviselve.

— Maylender a tengerészeti albizottságban. A magyar delegáció tagjai tegnap délután Bécsbe való elutazásuk előtt előérte-

kezetet tartottak, melyen Maylender Mihály dr. fiumei képviselőt a tengerészeti albizottságba jelölték.

— **Keresnek egy eltűnt szobaleányt.** Moise Abram görögországi illetőségű milanoi ügyvéd hazájában történt tartózkodása alkalmával egy Albenanzi Rebeka nevű huszonegy éves leányt szobaleányi minőségben szerződtetett. Az ügyvéd megváltotta a leány vasuti jegyét Belgrádon át Fiuméig, majd elindult hazafelé. Moise öt nap óta várja szobaleányát Fiumében, anélkül, hogy róla hírt hallott volna. Tegnap délután aztán az ügyvéd elment a rendőrségre s ott elmondotta, hogy szobaleánya már öt nap óta nem adott magáról életjelet. Kifejezést adott egyúttal annak a gyanújának, hogy Albenanzi Rebeka talán rossz kezébe került, vagy egyéb szerencsétlenség történt vele. Elmondotta még, hogy a leány a görög, olasz s spanyol nyelveket beszéli. A rendőrség a feljelentés alapján nyolc határszéli s közbeeső város rendőrségét értesítette táviratilag a leány eltűnéséről. A rendőrséghez eddig válasz egyik helyről sem érkezett.

— **Gonosz tréfa.** Tegnapelőtt este kilenc óra felé a közeli Cavle községből valaki a község háza nevében telefonon arra kérte a kórház vezetőségét, hogy egy súlyos beteg részére tartsanak fenn egy ágyat. A kórház vezetősége ezt megígérte. Elmult azonban néhány óra, elmult az egész éjszaka, de senki sem jelentkezett a beteggel, akit mindaddig be sem szállítottak a kórházban. Nincs kizárva, hogy tényleg egy súlyos betegről volt szó, aki azonban időközben meghalt, vagy pedig gonosz tréfa történt. Ennek megállapítása már folyamatban van.

— **Őrült nő az utcán.** Tegnap délután egy negyven év körüli susáki asszony, aki csak inget öltött magára, kiszaladt az utcára és ott járkálni kezdett. Hozzá tartozói mindjárt észrevették az asszony furcsa tettét s bekisérték a lakásba, ahol felöltöztették, azután elkisérték egy orvoshoz. Az orvos konstata, hogy az asszony megőrült. Erre be akarták vinni a kórházba, de miután ott az elmebetegek osztálya zsufolásig tele van, az asszonyt egy horvátországi tébolydába fogják szállítani.

— **Cigányok sorsa.** Tegnap délután Ausztriából egy többtagú cigánykaraván érkezett Fiuméba, amelyet az udinei hatóságok távolítottak el onnan. Minthogy a cigányok iratai nem voltak rendben s tolonclevelük se volt, a fiumei rendőrség visszakisértette őket az osztrák határra. A rendőrség egyúttal értesítette a voloscai hatóságokat, hogy a város területén való átvonulást csak akkor enged meg, ha a cigányokat toloncleveléssel kísérik ide. A cigányok boszniai illetőségűek.

— **Kivándorlás gyanúja alatt.** A belügyminiszter valamennyi törvényhatósághoz körrendeletet intézett, melylyel kötelezi őket, hogy tartsák nyilván azokat, kikről hallják, hogy kivándorolni akarnak, noha utlevelet nem szereztek. Ha a nyilvántartottak valamelyike távozik a községből, akkor annak nevét és személyleírását azonnal közölni kell a határrendőrséggel és a csendőrséggel. A kivándorlás gyanúja alatt levőkkel tehát éppen úgy fognak bánni ezentúl mint a koleragyanusokkal.

— **Osztrákok a kolera ellen.** Részletesen ismertették már azokat az indokolatlanul szigorú óvintézkedéseket, melyeket a szomszédos osztrák hatóságok léptettek életbe a fiumei személ forgalommal szemben. Most arról értesülünk, hogy a magyar kormány erélyes közbenjárására a sérelmes rendeleteket visszavonták s így a fiumei nem lesznek többé zaklatásoknak kitéve.

— **Munkaközben.** Barbich János harminc éves fiumei illetőségű munkás tegnap a szabadkikötőben több hordó lerakásával foglalkozkodott. Egyszerre az egyik gerenda, amelyen a hordókat legurították, leesett és rázuhant Barbich térdére, aki meglehetősen súlyos sérüléseket szenvedett. Barbichot a kórházba szállították.

— **A bevándorlást nem nehezítik meg.** Az utóbbi időben gyakran lehetett olvasni, hogy Keefe amerikai bevándorlási főbiz-

tos a washingtoni parlament elé törvényjavaslatot fog terjeszteni, melynek célja az Amerikába való vándorlást mód felett megnehezíteni. Azoknak az európai államoknak kormányai, melyeknek a kivándorlás sok fejtörést okoz, megkönnyebbülten lélegzettek föl, mert a kivándorlás Európából tényleg nagyon megcsappanna, ha az Egyesült-Államok drákói rendszabályokat alkalmaznának az európai bevándorlás ellen. Mint most Newyorkból írják, az említett híresztelések csak hiu reményeket keltenek. A bevándorlás megnehezítése nem várható és ha egyik-másik személyiség foglalkozik is ezzel az eszmével, mégis ki van zárva, hogy a parlament ilyesmihez hozzá fog járulni. Marad minden a régiben: Amerika ezután is, csak úgy, mint eddig, elfogja csalogatni munkaerőnkét.

— **A kolera elleni védekezés.** A ma reggel ideérkezett „Ultonia“ kivándorlási gőzös utja közben Nápolyt is érintette. Tekintettel arra, hogy Nápolyban és vidékén kolerajárvány uralkodik, a gőzös nem kötött ki ott, hanem partra tette az utasokat s folytatta útját Fiume felé. — Ma reggel Rómából és Anconából négy utas érkezett ide a „Villám“ Ungaro-Croata gőzössel. A négy utast rögtön a mentőállomásra kísérték, ahol fertőtlenítették, azután megadták nekik a továbbutazásra való engedélyt. — A „San Annunziata“ olasz vitorlás tegnap délután érkezett kikötőnkbe Barlettából. A hajót azonnal orvosi vizsgálatnak vetették alá és dezinficiálták.

— **A Mérnök Egyesület alakuló közgyűlése.** A Magyar mérnök és építész egyesület fiumei osztályának alakuló közgyűlését október tizenhatodikán délelőtt tíz órakor tartják meg a tengerészeti hatóság második emeleti tanácstermében. A közgyűlési napirend a következő:

1. Az előkészítő bizottság elnökének beszámolója.
2. A megalakulás elhatározása.
3. Az ügyrend megállapítása.
4. A tisztikar megválasztása.

— **Az „Ultonia“ megérkezett.** A Cunard-hajóstársaság „Ultonia“ gőzöse ma reggel hat órakor kikötőnkbe érkezett. A hajóról Nápolyban 126, Triesztben pedig 130 utas szállt partra. Fiuméba azonban nem érkezett utas. A hajó parancsnoka bejelentette a révhivatalnak, hogy a hajónak legutóbb Newyorkba való érkezésekor huszonegy hajóalkalmazott távozott el a hajóról.

— **A kikötőből.** A kikötőbe részben a tegnapi, részben a mai napon a következő hajók érkeztek: „Split“ osztrák gőzös Makarskából 38 hordó bórrel. „Caboto“ olasz gőzös Calcuttától 1643 bál jutával, 6400 zsák maggal és 35 bál bórrel. „Barletta“ olasz gőzös Velencéből üresen. „Ultonia“ angol gőzös New-Yorkból 30 drb. rézzel, 1600 hordó olajjal és 100 láda géprészszel.

Indult: „Mária Terézia“ osztrák gőzös Alexandriába 480 tonna cukorral, 50 tonna vassal, 73 láda üvegáruval. „Ravenna“ olasz gőzös Ravennába, 30 tonna fával és 20 tonna babbal. „Britannia“ olasz gőzös Catániába 580 tonna fával. „Maria Altien“ olasz gőzös Ortonába 250 tonna fával.

Távirat ◀ Telefon

Khuen és Láng Bécsben.

BÉCS, okt. 12. Hérváry miniszterelnök ma reggel ideérkezett s a magyar házban szállott meg. A délelőtt folyamán a miniszterelnök hosszasan tanácskozott Láng Lajossal, a delegáció elnökével, aki szintén ma reggel érkezett ide.

Haverdaékat elítélték.

BUDAPEST, okt. 12. A budapesti törvényszék esküdttörőse ma hajnalban hirdette ki az ítéletet Haverda Mariska és bűntársai ügyében. A bíróság Haverda Mariskát tizenkét, Jánosi Aladárt tíz, Vojtha Antalt nyolc évi fegyházra ítélte. Erősen hajnalodott már, mikor a bíróság újból a tárgyalási terembe

lépett, hogy a szenzációs ítéletet kihirdesse. Haverda Mariska egész testében megremegeve, kezeit tördelve így kiáltott fel:

— El fogok pusztulni a hosszú rabság alatt. Kérni fogom a Kuriát, hogy a sérelmes ítéletet semmisítse meg!

Vojtha Antal alig tudott felemelkedni helyéről s folyton ártatlanságát hangoztatta. Jánosi leroskadt a vádlottak padjára s kijelentette, hogy nem fogja kibírni a büntetést az ő nyomorult szervezetével. Jánosi tudvalevőleg tüdőbajos s az orvosok véleménye szerint a tíz évet még szabadlábban sem érné meg.

A portugál események.

LONDON, okt. 12. A spanyol kormány — mint madridi távirat jelenti — nagy aggodalommal figyeli, hogy vajjon nem Spanyolországban fog-e menedéket keresni Mánuel király. Mánuel király a sevillai Del Telmo-palotát szemelte ki jövődő tartózkodása helyül. Ez a birtok és a kastély ezelőtt a portugál királyi családé volt és Mánuel király nagynénje, a párisi grófné, papi szemináriumot alapított benne. Ezt a birtokot most Mánuel király vissza akarná vásárolni.

LONDON, okt. 12. Tegnap érkezett meg a Regina Elena olasz hadihajó, amelyen Mária Pia királyné és az oportói herceg visszatérnek Olaszországba. Közvetlenül azután Mánuel király és Amália királyné is elutaznak Gibraltárból. Az a terve a királynak, hogy Angliába megy. Tegnap reggel a király egyedül elment a katolikus templomba és misét hallgatott. Azt beszélnek a király környezetében, hogy menekülése előtt Mánuel király nem irt alá semmiféle lemondási nyilatkozatot.

LISSZABON, okt. 12. Az ideiglenes kormány proklamációt bocsátott ki, amelyben közhírré teszi, hogy lövetni fogja a Quelhaes-kolostort, ha jezsuita lakói 24 óra alatt nem adják meg magukat. A földalatti folyosókat, amelyek összekötik egymással a kolostorokat, s amelyekbe a jezsuiták menekültek, a kormány blokkolni akarja, hogy ily módon összefogdossa a jezsuitákat. Éjszakának idején a levezető csatornák torkolataiból sűrűn bukkannak elő e jezsuita szerzetesek s így akarnak menekülni, de nyomban letartóztatják őket.

Portugál belügyminiszter a helyzetről.

LISSZABON, okt. 12. Az új kormány belügyminisztere kijelentette egy újságíró előtt, hogy a mostani egyházellenes zavargásokat maguk a papok provokálták. Majd később így folytatta a belügyminiszter: „A volt királynak megadjuk a magáét, de a királyi paloták a nemzet tulajdonába mennek át és részben múzeumok, részben pedig iskolák lesznek belőlük.“

Felekezeti épületek a külföld védelme alatt.

LISSZABON, okt. 12. A felekezeti épületekre különféle idegen nemzeti lobogókat tűztek ki. A pápai nunciatura épületén osztrák zászló leng.

Letartóztatott vasuti mérnök.

ARAD, okt. 12. A rendőrség a központi kávéházban letartóztatta Meszlényi Gyula vasuti mérnököt, aki a temesmegyei vasutépítkezésekhez volt kirendelve és a reá bizott hivatalos pénzből több ezer koronát elsikkasztva megszökött. Meszlényit a felsőbbsege feljelentése folytán kiadott körözlevél alapján tartóztatták le.

Vasutas sztrájk Franciaországban.

PÁRIS, okt. 12. Az északi vasut alkalmazottai éjjel gyűlést tartottak, amelyen hirtelen az általános sztrájkot határozták el. Az itteni északi pályaudvart a kormány megbízásából csapatok szállták meg. Hire jár, hogy az északi vasut vonalain lévő többi nagy állomás őrzésére is rendőrséget fognak igénybe venni.

A rendőrség széleskörű intézkedéseket tett a kihágások megakadályozására. A főügyészség megbízást kapott, hogy a szükséges hivatalos intézkedésekre készen álljon. Eddig az összes vonatok menetrend szerint elindultak.

Franciaországban kitört a vasutassztrájk.

PÁRIS, okt. 12. Az északi vasutársaság alkalmazottai sztrájkba léptek. A sztrájk nagy méreteket öltött és egészen megbénította Páris közlekedését az északi vidékekkel.

A sztrájkoló vasutasokat**fegyvergyakorlatra hívták be.**

PÁRIS, okt. 12. Az állam hivatalos lapjának ma reggeli számában foglalt rendelet szerint ezernégyszáz magasabb és huszonnyolcezer alacsonyabb rangú vasuti alkalmazottat huszonegy napi fegyvergyakorlatra hívták be.

A receptcsalók visszavonták**vallomásukat.**

BUDAPEST, okt. 12. Fővárosszerte nagy meglepetést és feltűnést keltett az a receptcsalás, mely miatt tegnap Frankl dr. orvost, továbbá Glück és Braun gyógyszerészeket letartóztatták. A letartóztatott vádlottak a receptcsalást tegnap be is ismerték. Ma éjjel azonban ebben az ügyben váratlan fordulat történt, mert ma reggel, mikor a három bűnöst a rendőrkapitány elé vezették rapportra, mindhárman újabb kihallgatásukat követelték, mert vallomásukat vissza akarják vonni. Ők ugyanis hallani sem akarnak bűnösségükről. A rendőrkapitány kérdésére, hogy akkor miért vallottak be mindent, bejelentették, hogy tegnap annyira meg voltak zavarodva és ijedve, hogy még az apagyilkosságot is elvállalták volna. Minthogy a rendőrkapitányt nem sikerült nekik meggyőzniök, mind a hármat délelőtt át kísérték az ügyészség börtönébe.

Szekszárd kolerafészek.

SZEKSZÁRD, okt. 12. A városban nagyon terjed a kolera. Tegnap ázsiai kolerában meghalt Sümegi Józsefné. Ezzel a korában elhaltak száma nyolcra emelkedett. A járványkórházban tíz kolerást ápolnak. A betegek mindnyájan ittak a Duna vizéből.

Újabb lázadás Albániában.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 12. A kosovói váli távirata szerint mintegy ezer albán jól felfegyverkezve Dibra hegységeit elfoglalta. A hadügyminiszter csapatokat küldött az újabb lázadás leverésére.

A Tengerpart minden jogos panaszt közöl és minden közérdekű felszólalásnak helyt ad. !!

Nyilt-tér*).

A Magyarország egyes helyein szörvényszerűen előforduló koleraesetek miatt a helybeli kivándorlási házból két hét óta és ki tudja még mily hosszú hetekig nem engedik ki a kivándorlókat a városba, holott mi a kivándorlási palotával szemben levő üzletek és nyilvános helyiségek tulajdonosai, akik súlyos adóval vagyunk megterhelve és nagyjából családostól emberek vagyunk, kizárólag ezekkel a kivándorlókkal csináljuk napi forgalmunkat. A mostani szigorú intézkedés csak a kivándorlási szálló kantinosának malmára hajítja a vizet, mert óvintézkedésnek annyiban nem óvintézkedés, amennyiben a „körülzárt” kivándorlókkal naponta száz meg száz ember — kivándorlási tisztviselő, rendőr, szakács, konyhaszemélyzet, bolti alkalmazott, szolga stb. — jut érintkezésbe, akik az infekciót, ha ilyen volna, széthordnák az egész városba, mivel ők ki- és bejárnak tetszésük szerint a házból.

Most, hogy a kolera Magyarországnak alig 8—10 községében fordul már csak elő, talán elég volna, ha az e községek közeléből érkező utasokat tartanák csak vissza a kivándorlási házban, míg azokat, akik olyan vidékekről jönnek, ahol hire-hamva sincs a kolérának, szabadon engedhetnék. Mert ha a jelenlegi indokolatlan és magában véve helytelen „körülzárolás” sokáig tart, akkor a tönk szélére jutunk családjainkkal együtt.

Számos voloskai-uti üzlettulajdonos.

*) E rovatban közlöttekért a beküldő felelős A szerk.)

PÁLMAI I. fogtechnikai műterme

FIUME,
Riva Szapáry 2. szám II. emeleten van.

Borhegyi-
BORVIZ

A LEGOLCSÓBB LITHION TARTALMU SZIKLABÓL FAKADÓ TERMÉSZETES ÁSVÁNYVIZ.

Főraktár: Stenzl és Fritsch cégnél
Telefon 944. szám.

Litorale Első Tengerparti Konzervgyár Részv.-Társ.

FIUME-SUSAK

gyártmányai valóban első rangúak és vetekednek a legjobb francia és angol gyártmányokkal.

Ajánljuk tisztelt háziasszonyainknak, hogy tekintettel az idej gyenge gyümölcs-termésre és várható áruhiányra szükségletüket

betöltteikben, gyümölcszelekekben és főzelékekben már most fedezzék.

A gyártmányok Fiume minden első rangú fűszer és csemege üzletében kaphatók.

Árjegyzéket a gyár szívesen küld.

A „Bristol“-szálloda, kávéház és éttermében (Corsia Deák), a következő lapok olvashatók:

A Tenge part
Fiumei Estlap
Il Popolo
La Bilancia
Novi List
Budapesti Közlöny
Budapesti Hirlap
Egyetértés
Magyarország
Magyar Hirlap
Neues Pester Journal
A Nap
Népszava
Pesti Hirlap
Pesti Napló
Pester Lloyd
Az Újság
Vállalkozók Lapja
Borsszem Jankó
Az Elet
Fidibusz
Kakas Márton
Magyar Figaro
Nemzeti Sport
Tolnai Világlapja
Ústökös
A Világ
Győri Újság
Vasárnapi Újság
Győri Hirlap
Agramer Tagblatt
Obzor
Pokret
Berliner Tageblatt

Neue Freie Presse
Neues Wiener Tagblatt
Wiener Extrablatt
Wiener Journal
Die Zeit
Grazer Tagespost
Das Buch für Alle
Ill. Frauen Zeitung
Interessantes Blatt
Fremdbl.v. Bodensee u. Rh.
Leipz. Ill. Zeitung
Fliegende Blätter
Meggendorfer Blätter
Muskete
Oest. Ill. Zeitung
Pschütt Caticatur
Reise u. Sport
Simplicissimus
Fremdenblatt
Sport im Bild
Oest. Herres Ztg.
Verordnungsblatt
Wiener Caricatur
Wiener Witzblatt
Die Woche
Corriere della Sera
Il Piccolo
Il Piccolo della Sera
Illustr. Italiana
Tribuna
Tribuna Ilustr.
Stampa
L'illustration
London News

Tisztelettel

Förster Konrád

a „Bristol” szálló bérlője.

„Sans Souci”

elismert legfinomabb, francia minta szerint előállított pezsgő.

Carte d'Or, Carte blanche, Asti spumante,

Gennaro Ossoinack pezsgőbor pince Görz,
Főraktár Fiumében: Benvenuto Vezzil-nél
Via Lodovico Kossuth.

Arjegyzék ingyen.

Bejárónó felvétetik.

Takarítónó a délelőtti órákra jó fizetéssel felvétetik. Cim: Via Germania 2. III. em. a „Secessió” kávéház felett.

Malosek Pál

szobafestő, cimfestő és mázoló

A fiumei és környékbeli magyarság figyelmébe ajánlja szolgálatait. Vállal minden e szakba munkát — új épületek teljes festését is — olcsón és kifogástalanul.

Cim: Via Caserma 5. sz., I. em.

Grün Benő

polgári és egyenruha szabó

FIUME,

Via Cappuccini 4. szám alatt van.

SAVOY

• nagyszálloda •

NEMÉNY

TESTVÉREK

Budapest, Józsefkörut 16. — — — — — Telefon 154-08.

A főváros legújabb és legmodernebb elsőrangú szállodája a város központjában
Olvasó és társalgó terem. - KÖZPONTI GŐZFÜTÉS. - Fürdő szobák. - 120 veudég szoba. - Lift. - Vacuum-Cleaner - MINDEN SZOBABAN HIDEG ÉS MELEGVÍZ. - VEZETÉK. - Villamos vasut közlekedés az összes pályaudvarokkal. :-:

MÉRSÉKELT ÁRAK. ——— LEGFIGYELMESEBB KISZOLGÁLÁS. :-:

Azon alkalomból, hogy az
„Amerikai Flottá-hoz“

czimzett üzlet fiókja
 a Via Alessandrina 3. sz. alatt csütör-
 tökön, október hó 6-án megnyilik
 következő áruk
valóban igen alacsony árban
 kerülnek eladásra:

Férfi színes ingek, zephir mellel 2.— K-tól feljebb
 Férfi színes ingek, selyem mellel 2.80 " "
 Férfi színes turista ingek,
 zephirből 3.— " "
 Férfi fehér piké ingek 2.70 " "
 Férfi háló ingek, széllal 3.— " "
 Férfi fehér alsónadrág, francia
 szabással 1.60 " "
 Férfi harisnyák, választékos
 színben 0.40 " "
 Fekete férfi harisnyák 0.28 " "

INGYEN kapnak a t. vevők izléses nyakkendőket
 Nagy választék gallérokban, kézelőkben, zseb-
 kendőkben, nyakkendőben, nadrágtartókban st.

Tennisz bluzok, különböző színben 2.— K-tól fel.

Vászon bluzok, garantált színekben 2.50 " "

Női szoknyák szövetsből, legujabb

szabással 5.50 " "

Női alsószoknyák szaténból, fehér 3.— " "

Női alsószoknyák vászonból színes 1.80 " "

Női siphon ingek, himzéssel 2.20 " "

Női siphon alsónadrág, himzéssel 2.— " "

Női fekete harisnyák -30 " "

Női színes harisnyák -48 " "

Ingyen kapnak a t. női vevők igen választékos öveket

Nagy raktár téli ingek és alsónadrágokban

gyári árakban. — Bör-, gypju- és cerna-
 keztük urak és hölgyek részére.

FIGYELMEZTETÉS. A fent nevezett cikke-
 ket hasonló árakban a központban, Via Mu-
 nicipio 1. szám alatt is lehet kapni. - - - -

KÖZPONTI telef. sz. 120. **FIÓK** telef. 11-23

„DE LA VILLE“
 SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM
 FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
 Az étteremben délelőtt 9 órától izletes
 villásreggeli olcsó árakon.
 A kávéházban esténként **KOVÁCS JÓZSEF**
 jóhírnevű kaposvári cigányzenekara hang-
 versenyez.
 Minden vasárnap d. u. 4-6 uzsonnazene.
 TULAJDONOS:
 ifju **BUDAI KÁROLY**

Magyar Vendéglő

Fiume, Riva Szápary, az Adria palota mellett.
Magyar étterem. Kizárólag magyar konyha.

Közvetlen termelőktől beszerelt ma-
 gyar borok. Kitünő villás reggeli.

Mérsékelt árak.

Az átutazó és a helybeli magyarság
 találkozó helye. Elegáns vendégszobák
 tengeri kilátással kaphatók.

Tulajdonos:

LIBERMANN IZSÓ

Telef. 11-49

Ferlan Giovanni

butorraktára

Via Ciotta 3 sz. alatt megnyit.

Nagy készlet mindennemű
 szalón- és egyszerű butor-
 ban. Rézbutor. Kárpitos-
 műhely. - Asztalosműhely.

Olcsó árak.

Rosenfeld Márk
 asztalos mester

Fiume, Vicolo dell' Ospedale 4. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát,
 úgyszintén javítások is pontosan és lelki
 ismeretesen végeztetnek el. Régi bútorokat,
 ajtókat és kapukat szabadalmazott mód-
 szerrel teljesen ujjaalakít.

Meghívásra azonnal hához jön! - Mérsékelt árak!

BONAVIA

nagyszálló és étterem

Via Edm. de Amicis 4 Fiume

56 szoba. - Tágas éttermek, nyáron szép
 kerthelyiséggel. - Magyar konyha. - Tiszta
 magyar és külföldi borok. - Kőbányai Pol-
 gári Sör. Olcsó árak!

BROTT LAJOS

vegytisztító és ruhajavító intézet

Fiume, Vicolo della Germania 1. sz.

ROYAL SZÁLLODA

Kossuth Lajos u. - FIUME - Interurb. Telef. 121.

- Központi fekvésű elsőrangú családi szálló -

a villamos vasut mentén, lift, fürdő, villany-

világítás stb.

Omniibus minden vonatnál.

Tulajdonos **DRASKOVICH MIKLÓS.**

STOICOVICH E.

: „**APOLLÓ**“ vendéglője :

FIUME, DEÁK KORZÓ 20. sz.
 (a pályaudvarral szemben).

Elsőrendű magyar borok.

Kőbányai polgári sör.

Kizárólag magyar konyha.

Havi előfizetések elfogad-
 tatnak.

Magyar gazda. - - - - -

- - - - - Magyar kiszolgálás

Bonin penzió Velence

Corte Barozzi, a Britania-
 szálló mellett. !!

Kitünő bécsi konyha, különösen
 magyarok és osztrákok által látog-
 atva, egy percnyi távolság a
 Márkus-tértől.

**PENZIÓ VILLA PUNTA
 LUSSINGRANDE**

Egész éven át nyitva. - Saját
 tengeri fürdő. - Modern kénye-
 lem. - Elsőrendű konyha.

Magyar tulajdonos.

Pauly és Tsa Velence

Ponte Consorzi, a Szt. Márktér mellett.

Saját készítményű műbutorok, márvány-, bronz-, mozaik-
 és üveggészletek óriási raktára.

Szabad
 megtekintés.

78 kiállítási terem.

Magyar
 ügyvezető.

ZONGORA-TEREM ÉS KÖLCSÖN INTÉZET

ALAPITTATOTT 1880.

ÖZV. POTOSNJÁK ANTONIA

TELEFON 180. — VIALE FRANCESCO DEÁK 38. — TELEFON 180.

Ajánlja a legjobb gyártmányú zongorákat és pianókat előnyös fizetés mellett.
ZONGORABERLET, JAVÍTÁS ÉS HANGOLÁS.
 A világhírű Bösendorfer zongorák egyedüli képviselősege.

Gyermekcipők- és kötények iskolai célokra, valamint női- és férfi-
 fehéreneműk, cipők és egyéb férfi és női divatkülönlegességek
 olcsó áron kaphatók

REIS J. üzletében Fiume, Via delle Pile 4. sz.
 a „Grande“ kávéházzal szemben.

A Tengerpart
 kiadóhivatala és
 szerkesztősége
 a Vicolo dell' Ospedaleban
 levő Wurzer ház 1. emele-
 tén van.

Americana
 kémiai ruhatisztító intézet ame-
 rikai minta szerint.

Értesitem n. é. közönség arról, hogy
 amerikai utamról hazatérve, a via Governo
 5. szám alatt a egy amerikai rendszerű,
 teljesen modern gépekkel felszerelt kémiai
 ruhatisztító intézet nyitottam.
 Számos megbízást kér.

M. Löwinger.

VENIER szálló és étterem
 VELENCE

Bacino Orseolo a Szt. Márk Tér mellett

Nagy éttermek. Izletes, francia és
 német konyha. Lakosztályok és szo-
 bák villanyvilágítással fűtéssel és
 fürdővel személyenkint 2 lírától
 feljebb. Telefon 1528

Tulajd. Venier Marcc.

ZOUBEK B.
 FÉNYKÉPÉSZ

- FIUME - a susáki hid mellett.

Készít mindennemű fényképe-
 ket és fénykép-levelezőlapo-
 kat a legolcsóbb áron és ki-
 fogástalan kivitelben.